

Heléns volontärberättelse

2019 har satt djupa spår i mig och när jag tänker tillbaka på året är det som en ögla på ett långt snöre. Där livet är snöret, den krokiga vägen, men plötsligt händer något som sätter spår. Det finns ett antal öglor på mitt snöre och under 2019 bildades en ny.

Jag har ända sedan tonårstiden burit på en önskan om att någon gång åka iväg och arbeta som volontär. Det har varit en längtan både efter få känna att man hjälper till på riktigt, där det verkligen behövs. Men också en längtan efter äventyr och se delar av världen som skiljer sig från den tillrättalagda verklighet vi har här hemma i Sverige.

Men åren rullade på längs livssnöret i en rasande fart. 1 barn, 2 barn, 3 barn. Jobba. klara livet.

Glömma bort sig själv. Jobba för mycket.

Tonårsbarn. Sjukskrivning.

Julen 2018 bestämde jag mig för att ta en generalpaus. Säga upp mig från jobbet för att se vad som händer om man skapar utrymme för oförutsedda händelser och möjligheter som jag kanske inte ser. Vid den tidpunkten hade jag egentligen ingen tanke på att jag skulle ägna en del av min avbrott åt volontärarbete.

Men så damp den ner. Den där inbjudan från Christina till volontärträff. Jag gick dit och sedan var bollen i rullning. Fina och gripande berättelser från volontärer före mig och engagerade och glada människor runt omkring Afrogarden fick mig att bestämma mig ganska snabbt. Inom loppet av några veckor hade jag bokat mina biljetter! 5 veckor under sommaren när min familj ändå var utspridd på konfirmationsläger, fotbollsläger e t c passade mig jättebra!

Sedan följde en period med en hel del vända.

Vad kan egentligen lilla jag göra? Vem tror jag att jag är? Jag har ju ingen erfarenhet av annat än kontorsarbete och projektledning inom IT och i

Malawi har man ju helt andra utmaningar. Vad kan jag egentligen hjälpa till med och vem tror jag att jag är?

Men det visade sig att en volontär före mig hade haft modet att påbörja ett projekt med undervisning av gymnasieungdomar i grundläggande datorkunskap. Det hade gått över förväntan och trots begränsad tillgång till el och internet hade det satt bollar i rullning. Sagt och gjort så började jag en insamling av datorer bland vänner och bekanta och tog fram ett kursmaterial. Utöver detta samlade jag även in barnkläder och fotbollskläder från mina barns fotbollsklubb och den 15:e juni bar det iväg med över 100 kg i bagaget.

De fem veckor som följde innehöll så fantastiskt mycket och på något sätt är alla dessa minnen klarare än något annat och jag skulle kunna skriva många sidor om mina upplevelser.

Vilken erfarenhet och glädje att få introducera datorer för ungdomar som aldrig fått möjlighet att vara nära en dator förut. Deras stora ögon när det visade sig att de kunde skriva, redigera text, göra enkla beräkningar i Excel. Och jublet i klassen när vi första gången kopplade upp oss på Internet, sökte efter nyheter och Malawisk musik. YouTube! Wow. Ingen ville ta rast. Jag hade en grupp per vecka och vi avslutade med en fest och prisutdelning till de elever som utmärkt sig lite extra. De var omåttligt stolta. Men kanske var fröken stoltast av dem alla.

På landsbygden i Malawi befinner man sig på den allra lägsta trappsteget enligt Hans Roslings definition av utveckling och livet är enkelt. Ingen el och inget rinnande vatten och begränsat med råvaror gör att det är oerhört enkelt allting. Jag delade vardagen med en fin familj med 2 pensionärer, en mamma och hennes 6-åriga dotter samt hennes 4 brorsdöttrar. Ni som är känner Afrogarden väl vet förstås att detta är Catrines familj.

För att få det praktiska att fungera startar dagarna tidigt. Före fem kliver kvinnorna upp. Sopar och städar utanför huset, tänder eld för att laga gröt och värma vatten till "duschen". Familjens 13-åriga dotter tar en naturlig del i hushållsarbetet och det är, likt i en svensk familj, lite stressigt på morgnarna för att få iväg alla mätta, rena och i tid till skolan. Att vara mätt, ren och i tid är dock snarare undantag än regel och där har min familj det gott ställt. Mycket på grund av att de får en inkomst från Afrogarden och volontärer. Det känns inte alltid helt bekvämt att bli uppassad med allt och jag försöker efter bästa förmåga hjälpa till där jag ser att det behövs med matlagning, disk, tvätt, trösta barn och bära sovande barn och snyta rinnande näsor.

Middagarna på kvällen, i det kolsvarta mörkret, är fina och speciella. Jag får sitta på en av de 2 stolarna vid bordet. De andra klämmer ihop sig på den andra, eller sätter sig på golvet bredvid. Innan maten är det lite bråk om vem som ska be och tacka Gud för maten. Efter maten sjunger vi och jag lär barnen svenska ramsor och enkla lekar. De skrattar och busar tills de är trötta och självmant går och lägger sig. Då är klockan åtta ungefär. När klockan är nio sover hela huset och även jag kryper in under mitt myggnät och somnar.

Jag skulle vilja skriva så mycket om mina upplevelser men har lite svårt att hitta rätt vinklar eftersom det är så otroligt mångfacetterat. Det är glädje, sorg, hopp och hopplöshet i en salig blandning.

Glädje och hopp tillsammans med barnen. Ett av de starkaste ögonblicken var när vi försedde ett pojklag med fotbollströjor, bollar och fotbollsskor och sedan spelade match mot dem. Hela byn var samlad med minst 1000 personer i publiken. Och glädjen i publiken visste inga gränser när hemmalaget, iklädda Sollentunatröjor, gjorde mål!

Samtidigt finns mycket sorg. Alkoholmissbruk och arbetslöshet drar ner folk även i detta land. Och det är utbrett. Det finns inga jobb. För att landet ska komma vidare behöver verksamheter skapas upp men grundläggande förutsättningar som el och vatten finns inte på plats och landets ledning är frånvarande.

Enkelheten i livet är dock befriande. Barnen leker med varandra och äter med glädje den torftiga gröt de får serverad och de flesta törstar efter kunskap. I skolan är det ca 1 lärare på mer än 100 elever vilket såklart innebär att inlärningskurvan är långsam.

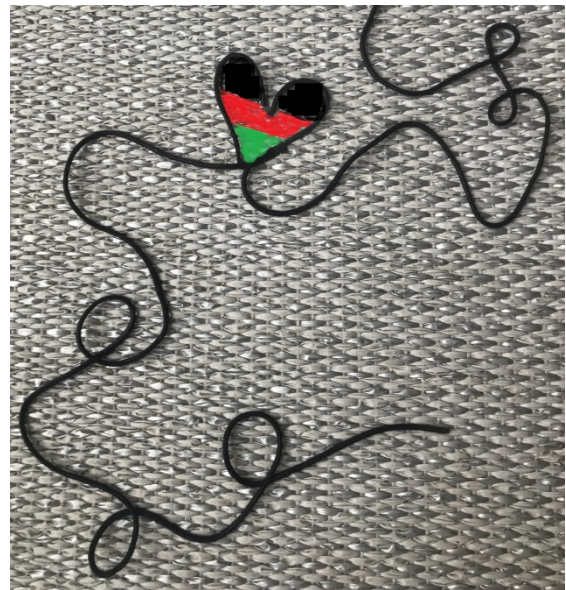
Så när barnen får möjlighet att vara med på Afrogårdens läsecirklar "Wala-club" med 1 lärare på ca 10 elever och de får personlig återkoppling på sin läsning flera gånger under en timma är det klart att det tar skruv med läskunnigheten!

Gruppgemenskapen är viktig och central men samtidigt så saknas det också bland många en drivkraft att ta hand om varandra. Gamla och orkeslösa blir lämnade ensamma utan omsorg.

Flickor kan bli anklagade för att vara häxor och blir därmed utfrysta från den så viktiga gemenskapen. Flickor blir utnyttjade och alltför ofta gravida innan de gått ut skolan. I allt detta kämpar Afrogården med att hjälpa till och medvetandegöra på olika sätt och det var så fantastiskt att få vara en liten liten pusselbit i detta hjälparbete.

Den där nya öglan på livets snöre är nu inte bara en ögla. Den är formad som ett hjärta full av fina minnen och erfarenheter.

Och jag hoppas att det kommer kunna bli fler tillfällen för mig framöver att återvända. Nästa gång livet ger mig tillfälle att åka hoppas jag på något sätt kunna arbeta med solenergi.

Det vore fantastiskt om jag kunde göra det tillsammans med någon av er som läser det här. Jag skulle älska att få göra det med dig!

